

Prof. zw. dr hab. Przemysław Pałka
Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
Dziekan Wydziału Dyrygentury Chóralnej Edukacji Muzycznej i Muzyki Kościelnej

Poznań, 10 marca 2016

**Ocena pracy doktorskiej Pani mgr Wendan Liu,
sporządzona w związku z postępowaniem doktorskim,
wszczętym przez Radę Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej,
Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu
Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku**

Zleceniodawca Recenzji

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku Wydział Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej, Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu. Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami oraz & 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich i habilitacyjnych oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. nr 15, poz. 128 ze zm.)

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Wendan Liu pod tytułem „**Melodie w stylu charakterystycznym dla regionu Xinjiang jako inspiracja do powstania nowych kompozycji wokalnie-instrumentalnych i instrumentalnych. Analiza formalna i problemy wykonawcze**” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na dwóch nośnikach elektronicznych oraz opisu - rozprawy doktorskiej (także zarejestrowanej na płycie CD), które stanowią integralną całość.

Dzieło artystyczne obejmuje osiem, specjalnie na okazję koncertu doktorskiego skomponowanych wokalnoinstrumentalnych i instrumentalnych utworów współczesnych kompozytorów polskich młodego pokolenia:

1. Beaty Wróblewskiej – *Alamuhan*
na tenor i sopran solo, chór i orkiestrę
2. Beaty Wróblewskiej – *Taniec młodości*
na chór i orkiestrę
3. Beaty Wróblewskiej – *W świetle księżyca*
na chór żeński i orkiestrę
4. Beaty Wróblewskiej – *Wschodzący półksiężyc*
na orkiestrę
5. Piotra Jędrzejczyka – *Piece*
na flet solo i orkiestrę
6. Kamila Cieślaka – *Postcard from a trip*
na flet solo i orkiestrę
7. Artura Krause – *Zdjęcie z wyprawy*
na orkiestrę
8. Dawida Kamińskiego - *Passacaglia*
na orkiestrę smyczkową

Wykonawcami byli:

Katarzyna Babirecka – sopran
Mikołaj Zgódka – tenor

Chór złożony z członków zespołu Art'n' Voices w składzie:
A. Godlewska, A. Roślawska – Musiałczyk, K. Roślawska, M. Warkusz,
T. Chyła, K. Łądkowski
oraz studentów Akademii Muzycznej w Gdańsku: W. Rabek, M.
Dowgiałło, J. Pestka, A. Kural, M. Kołos, M. Bierek, A. Senkavets, D.
Rietz, J. Szponarski, D. Krupej, W. Mocarcki, P. Lorek

Zespół NeoQuartet w składzie:

K. Piątkowska – Nowicka, P. Kapica, M. Markiewicz, K. Pawłowski
oraz instrumentalności:
M. Pawłowska, F. Orlikowski, A. Bruderek, A. Gospodarek, A.
Bieńkowska, A. Zaborowska, K. Komendarek – Tymendorf, B. Goliński,
J. Stokowski, K. Kit, N. Egielman, M. Pachowicz, E. Misk, Piotr
Nowicki, Paweł Nowicki.

Koncert prowadziła Iga Apollo a całością dyrygowała doktorantka Wendan Liu.

Prezentacja dzieła artystycznego, którą miałem okazję zobaczyć i usłyszeć osobiście odbyła się 31 października 2015 roku w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

Dobór repertuaru tego koncertu wyraźnie wskazuje na zainteresowanie doktorantki muzyką współczesną, polską muzyką współczesną ale także w relacji z chińską muzyką ludową. Chiny, rodzinny kraj doktorantki uzasadnia w pełni intencję takiego połączenia. Tworząc ten koncert, doktorantka wyraźnie podjęła próbę wykorzystania swoich chińskich doświadczeń muzycznych z wiedzą i doświadczeniem zdobytym podczas muzycznych studiów w Europie, w Polsce. Stąd prawdopodobnie ciekawy pomysł zainspirowania polskich kompozytorów znanymi i charakterystycznymi chińskimi tematami muzycznymi, które mogłyby się rozwinąć w wersji muzycznej polskiego kompozytora. Dodatkowo doktorantka zaproponowała kompozytorom także własne melodie. W rezultacie w repertuarze wieczoru znalazły się utwory współczesne, które zostały skomponowane przez twórców młodego pokolenia, w tym studentów i wykładowców gdańskiej wyższej uczelni muzycznej.

Realizacja tego ciekawego pomysłu pozwoliła doktorantce na ukształtowanie wyjątkowego repertuaru jej artystycznej prezentacji. Jednocześnie realizując nie wykonywane wcześniej i trudne utwory, doktorantka wyznaczyła sobie bardzo wysoki poziom swojego artystycznego dzieła. Zaprezentowała Utwory nowe, ciekawe ale jednocześnie stawiające wysokie wymagania wobec solistów, chórzystów i instrumentalistów realizujących dzieło. I tak, wśród wykonujących utwory wokalistów (chór i dwoje solistów) dało się zauważyć dbałość o wyrazistość języka chińskiego. Dobrze przygotowani przez doktorantkę instrumentalisci sprawnie realizowali bardzo trudne często partie orkiestry. W rezultacie zespoły poprowadzone precyzyjnie pewną ręką dyrygentki bardzo dobrze spełniły swoje zadanie. Sama zaś doktorantka w skupieniu i z wielką dbałością o wszelkie szczegóły zapisane w partyturach realizowała dzieło, uzyskując – jak się wydaje – właściwą, zgodną z intencją kompozytorów ale także chińskim klimatem pierwowzorów - dramaturgię poszczególnych kompozycji. W załączonych wywiadach z kompozytorami, wszyscy podkreślają pozytywne wrażenia w odbiorze swoich utworów pod dyktando doktorantki. Można zatem stwierdzić, iż wszyscy wykonawcy, w tym doktorantka bardzo dobrze wywiązali się z realizacji trudnego zadania. Mimo pewnych niedociągnięć, nierówności, próba znalezienia wspólnego mianownika dla nieco dla nas tajemniczej, bo wciąż mało znanej muzyki Państwa Środka i europejskiej kultury muzycznej - zdecydowanie się powiodła.

Oznacza to, że realizacja zamierzonego celu została osiągnięta. Moim zdaniem dzięki doktorantce mieliśmy też do czynienia z ważnym i ciekawym zjawiskiem artystycznym, promującym dodatkowo muzykę chińską w polskim wydaniu. Jestem przekonany, że osiągnięcie takiego efektu było możliwe dzięki rzetelnemu zawodowemu przygotowaniu i wiedzy, znakomitemu warsztatowi

dyrygenckiemu ale także ogromnemu emocjonalnemu zaangażowaniu. Ogólnie prezentację dzieła artystycznego Pani mgr Wendan Liu oceniam pozytywnie.

Kształt artystycznego dzieła, specyfikę poszczególnych kompozycji i założony cel artystyczny dokumentuje w czytelny sposób opis dzieła artystycznego. Trzeba zauważyć, że prezentowane na płycie dzieło artystyczne i część opisowa rozprawy – ściśle się ze sobą wiążą.

Praca pisemna składa się z wyraźnych części: teoretycznej i analitycznej. Część opisową dzieła, prawidłowo opracowaną pod względem redakcyjnym i merytorycznym rozpoczyna charakterystyka muzyki chóralnej regionu Xinjiang. Autorka krótko, lecz wyczerpująco charakteryzuje różnorodność stylów muzycznych, co wydaje się być bardzo pomocne dla zrozumienia dalszej części pracy. Następnie doktorantka dokonuje klasyfikacji wybranych melodii pod względem odpowiedniego stylu. Znakomity pomysł umieszczenia informacji (także teksów i tłumaczeń) w tabelkach sprawia, że cała ta część jest bardzo jasna i czytelna i stanowi znakomitą podstawę do dalszych rozważań.

Dalej doktorantka dokonuje analizy poszczególnych melodii, które w następnym etapie pracy doktorskiej stanowią inspirację twórczą dla wybranych współczesnych kompozytorów. Następnie dokonuje analizy tych właśnie kompozycji, poruszając ważną sprawę problemów wykonawczych. Czytelnie oddziela i omawia problemy związane z tekstem, co w przypadku języka chińskiego wydaje się zrozumiałe i niezwykle cenne. Następnie przystępuje do omówienia problemów warstwy muzycznej. Ten ustalony przez doktorantkę porządek sprawia, że wszelkie informacje i sugestie są bardzo czytelne. Daje przemyślane i trafne, autorskie często sugestie ich rozwiązania, co może stanowić cenną wskazówkę dla ewentualnych kolejnych wykonawców niniejszych lub podobnych utworów. Należy podkreślić, że w nagraniu znajdujemy potwierdzenie trafności wielu pisemnych uwag i spostrzeżeń doktorantki na ten temat.

Praca pisemna została dodatkowo wzbogacona o biogramy kompozytorów ale także krótkie wywiady z nimi, które autorka przeprowadziła już po koncercie. Bibliografia zawiera liczne pozycje obejmujące materiały źródłowe, literaturę podstawową, literaturę pomocniczą w języku polskim i w języku chińskim, z których korzystała doktorantka w procesie przygotowania i realizacji dzieła artystycznego. Ich wybór świadczy o staranności dokładnego wglębnia się w zakres wybranego tematu. Opis dzieła artystycznego zamykają aneksy zawierające streszczenia w języku angielskim i chińskim, wspomniane informacje o kompozytorach, wywiady oraz płyty CD z zapisem cyfrowym koncertu doktorskiego, pracy pisemnej i partytur.

Doktorantka nie ustrzegła się przed pewnymi drobnymi błędami, jak np. inna kolejność wykonywanych podczas koncertu utworów w zamieszczonym w pracy programie i inna na płycie CD, czy nielicznych błędów edytorskich, literówek. Nie zmienia to jednak ogólnego, bardzo dobrego wrażenia w odbiorze pracy. Całość tekstu cechuje konsekwencja w przekazie myśli wyrażonej przystępnym językiem, co dodatkowo świadczy o dogłębnej znajomości tematu przez doktorantkę.

W swej pracy doktorskiej Pani mgr Wendan Liu zrealizowała dzieło, w którym podjęła się wykonania utworów dotąd nie wykonywanych i nie opisanych. Należy zatem podkreślić, że mieliśmy do czynienia z prawykonaniem ośmiu współczesnych kompozycji wokalnie – instrumentalnych i instrumentalnych polskich kompozytorów, co stanowi dodatkowo, iż praca ma charakter nowatorski a zawarte w części opisowej zagadnienia – mogą być bardzo pomocne wykonawcom kolejnych prezentacji tych lub podobnych utworów.

Temat pracy jest zatem oryginalnym ujęciem i rozwiązaniem zagadnień artystycznych w nim zawartych. Trzeba również podkreślić dużą wiedzę doktorantki, która świadczy o Jej właściwym przygotowaniu zawodowym. Trudno ocenić, czy pomysł doktorski Pani mgr Wendan Liu przynieść może w przyszłości jakieś rezultaty w postaci szerszego zainteresowania chińską muzyką. Jednak na obecnym etapie na pewno stanowi nowatorski pomysł, który przyczynia się do poznania i chyba także promocji chińsko polskich relacji muzycznych.

KONKLUZJA

Biorąc pod uwagę poziom pracy doktorskiej składającej się z dzieła artystycznego i jego opisu, spełniającego jednocześnie wymagania ustawy, art. 13 ust. z dnia 14.03.2003 roku – pracę Pani mgr Wendan Liu przyjmuję i wnioskuję o jej przyjęcie przez Komisję Doktorską powołaną przez Radę Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej, Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę na przydatność wydawniczą niniejszej pracy, jako materiału dydaktycznego na zajęcia dyrygentury. Dotyczy pracy pisemnej, jako źródła wiedzy na temat muzyki chińskiej, a także archiwalnego nagrania na płycie CD, pierwszej takiej realizacji w ramach nowej formy kształcenia – studiów doktoranckich na Wydziale IV.

Prof. zw. dr hab. Przemysław Pałka

